

Nașterea Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul

(Lc. 1, 57-80)

Sfânta Evanghelie:

57 Și după ce s-a împlinit vremea să nască, Elisabeta a născut un fiu.

58 Și au auzit vecinii și rudele ei că Domnul a mărit mila Sa față de ea și se bucurau împreună cu ea.

59 Iar când a fost în ziua a opta, au venit să taie împrejur pruncul și-l numeau Zaharia, după numele tatălui său.

60 Și răspunzând, mama lui a zis: *Nu! Ci se va chema Ioan.*

61 Și au zis către ea: *Nimeni din rudenia ta nu se cheamă cu numele acesta.*

62 Și au făcut semn tatălui său cum ar vrea el să fie numit.

63 Și cerând o tăbliță, el a scris, zicând: *Ioan este numele lui.* Și toți s-au mirat.

64 Și îndată i s-a deschis gura și limba și vorbea, binecuvântând pe Dumnezeu.

65 Și frica i-a cuprins pe toți care locuiau împrejurul lor; și în tot ținutul muntos al Iudeii s-au vestit toate aceste cuvinte.

66 Și toți care le auzeau le puneau la inimă, zicând: *Ce va fi, oare, acest copil? Căci mâna Domnului era cu el.*

67 Și Zaharia, tatăl lui, s-a umplut de Duh Sfânt și a proorocit, zicând:

68 *Binecuvântat este Domnul Dumnezeu lui Israel, că a cercetat și a făcut răscumpărare poporului Său;*

69 *Și ne-a ridicat putere de mântuire în casa lui David, slujitorul Său,*

70 *Precum a grăit prin gura sfinților Săi prooroci din veac;*

71 *Mântuire de vrăjmașii noștri și din mâna tuturor celor ce ne urăsc pe noi.*

72 *Și să facă milă cu părinții noștri, ca ei să-și aducă aminte de legământul Său cel sfânt;*

73 *De jurământul cu care S-a jurat către Avraam, părintele nostru,*

74 *Ca, fiind izbăviți din mâna vrăjmașilor, să ne dea nouă fără frică,*

75 *Să-I slujim în sfințenie și în dreptate, înaintea feței Sale, în toate zilele vieții noastre.*

76 *Iar tu, pruncule, prooroc al Celui Preaînalt te vei chema, că vei merge înaintea feței Domnului, ca să gătești căile Lui,*

77 Să dai poporului Său cunoștința mântuirii întru iertarea păcatelor lor,

78 Prin milostivirea milei Dumnezeului nostru, cu care ne-a cercetat pe noi Răsăritul cel de Sus,

79 Ca să lumineze pe cei care șed în întuneric și în umbra morții și să îndrepte picioarele noastre pe calea păcii.

80 Iar copilul creștea și se întărea cu duhul. Și a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israel.

Predica la Nasterea Sfantului Ioan Botezatorul

Soarele cel neapus, Hristos, Mantuitorul nostru, vrand sa rasara lumii, si acum plecand cerurile si pogorandu-Se in pantecele fecioresc cel mai curat decat cerurile, se cadea mai intai sa iasa luceafarul din cea stearpa, adica Sfantul Ioan Inaintemergatorul, ca sa mearga inainte, ca un vestitor, propovaduind si zicand: *Vine Cel mai tare decat mine, in urma mea*. Deci, implinindu-se vremea Sfintei Elisabeta ca sa nasca, a nascut fiu la batranetile sale din pantece sterp, precum de demult Sara a nascut pe Isaac. Mai inainte de a naste Fecioara pe Hristos, a nascut cea stearpa, in zilele sale pe Inaintemergatorul lui Hristos, ca acei ce vor vedea nasterea cea peste fire din cea imbatranita, sa creada nasterii celei mai presus de fire, care avea sa fie din Fecioara cea nenuntita si sa zica in sine: *Puterea cea atotputernica a lui Dumnezeu, Care a dezlegat nerodirea batranei, aceea este puternica ca si pe Fecioara cea neintinata sa o faca maica*.

Ioan Botezătorul (în ebraică יוחנן, *Yoḥanan*, uneori *Yoḥanan ben Zaḥariya*, Ioan fiul lui Zaharia) este una din figurile centrale ale creștinismului și islamului.

Nasterea cea minunata a Sfantului Ioan a fost inaintemergatoare Nasterii lui Hristos cea minunata. Minunea se astepta dupa minune; dupa maica cea stearpa, Maica cea pururea Fecioara; dupa nasterea cea minunata a Elisabetei, nasterea cea straina a Fecioarei, pentru ca la amandoua maicile, randuiala nasterii covarsea randuielile firii, asa voind Dumnezeu, Caruia toata firea ii este slujitoare ca unui Ziditor.

Iar dupa ce Elisabeta a nascut, vecinii care locuiau imprejur au auzit de aceasta, asemenea rudeniile si cunoscutii si toti se bucurau impreuna cu ea; caci Domnul a facut mila cu dansa, ridicand de la dansa ocară nerodirii de copii. Astfel, s-au implinit cuvintele Binevestitorului Gavriil, care a zis catre Zaharia: *Femeia ta va naste fiu si multi se vor bucura de nasterea lui!* Deci pe de o parte se bucurau rudeniile, iar pe de alta, aceia care erau cuprinsi cu mare dorinta pentru Mesia Cel asteptat, desi nu stiau ca a sosit taina intruparii lui Hristos, insa in vremea nasterii Inaintemergatorului lui Hristos, duhul lor se pornea intr-insii spre bucurie, Sfantul Duh veselind inimile lor, ca si cum le dadea o instiintare pentru castigarea asteptarii lor.

Si in ziua a opta au venit preotii si prietenii in casa lui Zaharia, ca sa taie pruncul imprejur si toti voiau sa-i puna numele tatalui sau, Zaharia; dar maica lui nu se invoia, pentru ca, fiind sotie de prooroc si nascatoare de prooroc, Sfanta Elisabeta era ea insasi plina de darul proorociei. Deci ea prooroceste a poruncit ca pruncul cel nascut al lor sa se numeasca cu acel nume pe care nu il auzise de la barbat, de vreme ce el s-a intors de la biserica la casa sa avandu-

si legata limba cu amutire si nu putea sa spuna sotiei sale cum a vazut pe ingerul care i-a binevestit zamislirea fiului sau si a zis: Vei pune numele lui Ioan. Deci de Sfantul Duh fiind povatuita maica, a numit pe prunc Ioan, ca o proorocita, caci ea a cunoscut prooroceste si venirea la dansa a Maicii lui Dumnezeu si i-a zis: *De unde-mi este mie aceasta, ca sa vina Maica Domnului meu la mine?* Iar cei ce voiau sa taie imprejur pruncul, faceau semne tatalui sau, cum ar voi sa-l numeasca. Iar el, cerand o tablita, a scris: ***Ioan sa-i fie numele lui!*** Si indata s-a deschis gura lui Zaharia si limba lui s-a dezlegat din amutire si vorbea, binecuvantand pe Dumnezeu.

Atunci toti s-au minunat de acele mari minuni: cum a nascut cea imbatranita, cum maica si tatal cel mut s-au unit la un nume, cu care sa numeasca pe fiu si cum, dupa scrierea numelui, mutul indata a graita si, ce a scris cu mana, aceea a graita si cu limba. Deci numele lui Ioan s-a facut ca o cheie a gurilor parintilor, deschizandu-le spre slava lui Dumnezeu. Astfel a cuprins frica si mirarea pe toti cei ce vietuiau imprejur, pentru ca toti cei ce auzeau acestea se minunau cu spaima de acele preaslavite minuni ale lui Dumnezeu si se povesteau cuvintele acestea in toata partea muntelui Iudeei, adica in hotarele Hebronului, cetatea preotilor, unde era casa lui Zaharia. Pentru ca acea cetate, inca din zilele lui Isus Navi a fost hotarata Sfantitei semintii a lui Aaron; iar de la Ierusalim si pana la dansa era cale de opt ceasuri. Acea cetate era mai departe de Betleem, la un loc mai inalt, si se numea *cetatea muntelui*, pentru muntii sai cei inalti, iar hotarele ei se numeau *partile muntelui*, precum se scrie in Evanghelie despre Preacurata Nascatoare de Dumnezeu: *Sculandu-se Maria din Nazaretul Galileei, s-a dus la munte degraba in cetatea Iudeei - adica in Hebron -, si a intrat in casa lui Zaharia si s-a inchinat Elisabetei.*

Deci, intr-acea parte a muntelui, cei ce auzeau de maririle lui Dumnezeu, care se faceau in casa lui Zaharia, se minunau foarte mult si graiau intre ei: *Ce va sa fie pruncul acesta?* Ca mana Domnului era cu el si Dumnezeu inmultea intr-insul darul Sau si-l pazea de sabia lui Irod, caci despre minunata nastere a lui Ioan ajunsese vestea pana la Irod, care se mira de aceea si zicea: *Ce va sa fie pruncul acesta?* Iar cand S-a nascut Domnul nostru Iisus Hristos in Betleemul Iudeei si au venit magii de la rasarit, intreband de Imparatul cel de curand nascut, atunci Irod, trimitand ostasi in Betleem sa ucida pe toti pruncii de acolo, si-a adus aminte de Ioan, fiul lui Zaharia, de care auzise acele minuni, si a zis in sine: *Oare acela are sa fie imparatul Iudeei?* Si, gandandu-se sa-l ucida, a trimis intr-adins ucigasi la Hebron in casa lui Zaharia. Dar trimisii n-au gasit pe Sfantul Ioan, pentru ca, incepand din Betleem acea fara de Dumnezeu ucidere de prunci, s-a auzit in Hebron glas si strigare, ca nu era foarte departe, si s-a stiut pricina acelei strigari.

Si indata Sfanta Elisabeta a luat pe pruncul Ioan si a fugit in muntele cel mai inalt al pustiului; iar Sfantul Zaharia, precum se scrie in viata lui, era atunci in Ierusalim, slujind dupa obicei in biserica, in randuiala saptamanii sale, care se intamplase tocmai in acea vreme. Deci, ascunzandu-se Sfanta Elisabeta in acel munte, se ruga lui Dumnezeu cu lacrimi, s-o apere impreuna cu pruncul. Si cand a vazut de sus pe ostasi cercetand cu de-amanuntul si apropiindu-se, a strigat catre un munte de piatra ce se afla acolo: *Munte al lui Dumnezeu, primeste pe maica cu fiul sau!* Atunci indata s-a desfacut muntele acela si, primind-o pe maica inaustrul sau, s-a ascuns de ucigasi care o cautau. Iar ostasii, negasind pe cel cautat, s-au intors inapoi la cel ce-i trimisese.

Atunci Irod a trimis la Zaharia in biserica, zicand: *Da-mi mie pe fiul tau, Ioan.* Iar Sfantul Zaharia a raspuns: *Acum slujesc Domnului Dumnezeuului lui Israel, iar fiul meu nu stiu unde este!* Iar Irod, maniindu-se, a trimis la dansul a doua oara si a poruncit, ca, daca nu-si va da fiul, atunci sa-l ucida si pe el. Deci s-au dus niste ucigasi salbatici ca niste fiare, sarguindu-se sa-si savarseasca porunca, si au zis cu manie catre preotul lui Dumnezeu: *Unde ai ascuns pe fiul tau? Sa ni-l dai noua, ca asa a poruncit imparatul, iar daca nu-l vei da, vei muri indata!*

Sfantul Zaharia a raspuns: *Voi imi veti ucide trupul, iar Domnul imi va primi sufletul.* Atunci ucigasii, pornindu-se, dupa porunca lui Irod, l-au ucis intre biserica si altar; iar sangele lui, care s-a varsat pe marmura, s-a inchegat si s-a facut tare ca piatra, spre marturia lui Irod si spre vesnica lui osanda. Iar Elisabeta, acoperandu-se de Dumnezeu impreuna cu pruncul Ioan, petrecea in muntele ce se desfacuse; pentru ca, prin porunca dumnezeiasca, li se facuse lor acolo o pestera. Tot acolo curgea si un izvor de apa si crescuse inaintea pesterii un finic plin de roade, iar cand era vremea mancarii, acel pom se pleca si-si dadea roadele sale spre mancare, apoi iar se ridica.

Apoi, dupa patruzeci de zile de la uciderea lui Zaharia, Sfanta Elisabeta, maica Mergatorului inainte, a murit in pestera aceea. Iar Sfantul Ioan, ramanand singur, a fost hranit de inger pana la cresterea lui si pazit in pustietati, pana in ziua aratarii sale catre Israel. Astfel pazea si acoperea mana Domnului pe Sfantul Ioan, ca el sa mearga inaintea fetei Lui cu duhul si cu puterea lui Ilie si sa gateasca cale Celui ce venea sa mantuiasca neamul omenesc. Deci pentru toate acestea sa se slaveasca Hristos Dumnezeu, Mantuitorul nostru, impreuna cu Tatal si cu Sfantul Duh in veci. Amin.

Deci, Ioan Botezătorul s-a născut în satul Ein-Kerem (lângă **Ierusalim**); este fiul **Elisabetei** (verișoara Mariei, mama lui **Iisus**) și al rabinului rural **Zaharia**. A venit pe lume cu circa 6 luni înaintea lui **Iisus**. Nu au copilărit împreună, dar (după părerea unor autori) s-ar fi cunoscut în tinerețe, petrecând probabil o anumită perioadă împreună la **Qumran**, unde ar fi primit o educație comună eseniană. Predicator ascet, a activat la vârstă adultă, numai în preajma râului **Jordan**. Predicile sale poartă amprenta radicalismului esenian, anunțând iminența Apocalipsei și a *Judecății de Apoi*, îndemnând la pocăință, botez și ispășirea păcatelor. L-a criticat public în mod repetat pe tetrarhul **Herodes Antipas**, pentru culpa de a se fi căsătorit cu Herodia, fosta soție a fratelui vitreg Philippus, fapt care a atras întemnițarea sa în cetatea Machaerus din Perea (azi în **Iordania**). La o petrecere cu mulți oaspeți, Salomeea (14-15 ani), fiica Herodiei, ar fi dansat în fața tatălui său vitreg **Herodes Antipas**, solicitându-i capul lui Ioan Botezătorul, în schimbul favorului de a-i deveni amantă. Ioan Botezătorul ar fi fost ucis în aceeași seară, prin decapitare, capul fiind adus Salomeei pe o tavă. Trupul lui Ioan Botezătorul ar fi fost dus de susținătorii săi în localitatea Sebastia (azi în Cisiordnia), unde ar fi fost îngropat. Împăratul roman anticreștin Julianus Apostata (360-363) ar fi ars rămășițele lui Ioan Botezătorul, împrăștiindu-i cenușa. Capul ar fi fost salvat și dus la **Alexandria (Egipt)**, apoi la **Constantinopol (Turcia)**, de unde a fost dus în provincia Poitou (**Franța**) de către regele francon **Pippin III** (715-768). Din trup ar mai fi rămas nearse numai un braț și un deget.

Iisus a început activitatea publică numai după moartea lui Ioan Botezătorul.

Anual, la data de 24 iunie, se serbează în lumea creștină nașterea lui Ioan Botezătorul, o mare excepție făcută acestuia, întrucât sfinții și martirii sunt comemorați în ziua morții lor, considerată a fi ziua nașterii lor pentru Împărăția Cerurilor. Cultul său s-a dezvoltat, iar Biserica, atât în Răsărit, cât și în Apus, i-a consacrat câteva sărbători importante: Soborul Sf. Ioan Botezătorul (7 ianuarie), Nașterea lui Ioan Botezătorul (24 iunie) și Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul (29 august). În Sinaxar foarte mulți sfinți (aproximativ 500) au numele de Ioan.

De asemeni și biserica noastră are ca hram (patron și ocrotitor) pe Sfântul Prooroc Ioan Botezătorul și Sfântul Mucenic Ioan cel Nou de la Suceava.

Pestera Sfântului Ioan Botezătorul

Pestera Sfântului Ioan Botezătorul este un loc de pelerinaj relativ nou din Tara Sfanta - Israel. Multi arheologi au cercetat locul si datele acestuia, pronuntandu-se mai apoi asupra autenticitatii lui. Astfel, arheologul Shimon Gibson este cel ce a descoperit locul si tot cel ce sustine neincetat autenticitatea lui. Mai multi cercetatori insa sunt circumspecti in a pronunta asa usor o atat de mare descoperire: descoperirile sunt prea putine, datele nu sunt clare, iar legatura cu Sfântul Ioan este mai mult ghicita decat indicata.

Arheologul Shimon Gibson a descoperit locul in anul 1999, in cadrul unor ample cercetari arheologice. Pentru a ajunge aici, pelerinii pot lua autobuzul numarul 183, din Ierusalim, spre Ein Karem; de aici si pana la pestera sfântului nu mai sunt decat vreo patru kilometri.

[Sfântul Ioan Botezătorul](#) - ultimul profet al Vechiului Testament - a avut o misiune dumnezeiasca greu de inchipuit: el, robul, a trebuit sa-si boteze Stapanul, pe Iisus Hristos. Insa pana ce s-a apropiat vremea [Botezului Domnului](#), Ioan s-a nevoit in pustie cu o nevointa si o ravna nespuse de mare.

Inca de la [Nasterea Sfantului Ioan](#), copilul a fost vazut ca o lucrare a lui Dumnezeu si ca o mare taina. In gura celor de aproape ai lui, se auzeau cuvintele: *Ce va fi, oare, acest copil? Caci mana Domnului era cu el.* (Luca 1, 61)

Pestera Sfantului Ioan Botezatorul - Tara Sfanta

Evanghelia nu ne marturisește prea multe despre viața [Sfantului Ioan](#), acesta viétuind în aceeași perioadă cu Mantuitorul Hristos, spre care se concentrează toate. Ea încheie însă, zicând: *Iar copilul creștea și se întărea cu duhul. Și a fost în pustie până în ziua aratării lui către Israel.* (Luca 1, 80)

Se crede că pestera numită *a Sfantului Ioan Botezatorul* este locul din *pustie* în care sântul a viétuit până să iasă la propovăduire și la botezare. Locul pietros, ce păstrează încă și astăzi vechea pestera, se află pe pământurile kibbutz-ului Tzuba, care este cea mai apropiată așezare de renumitul Ein Karem (locul unde s-a născut Sântul Ioan Botezatorul), puțin mai spre vest de Ierusalim.

O istorie interesantă a locului este și următoarea, în care se zice că aici s-a refugiat Elisabeta cu pruncul Ioan, în seara în care nebunul Irod a ordonat omorarea tuturor pruncilor din ținutul său, de la doi ani în jos (Matei 2, 16). O pestera asemănătoare acestuia se află înfățișată pe un suvenir din epoca bizantină - făcut în Tara Sfântă și aflat astăzi în Italia. Acesta

este un disc gravat cu o imagine si cuvintele: *Binecuvantarea Domnului de la refugiul Sfintei Elisabeta.*

In cadrul secolelor IV-V, calugarii bizantini au sfintit peștera si au folosit-o ca loc sfintit, inchinat [Sfantului Ioan Botezatorul](#). Pe peretii interiori ai peșterii se afla unele dintre cele mai vechi desene crestine (scene din viata sfantului, un trup de barbat, un cap fara trup, cruci si alte simboluri crestine).

Trupul de barbat sta in picioare, cu un brat ridicat si cu un toiag de pastor in mana, avand niste haine saracacioase - acesta se crede ca este Sfantul Ioan Botezatorul. Desenele aghiografice pastrate inca si astazi pe peretii de stanca ai peșterii indica existenta aici a unui mare predicator crestin.

In anul 800, peștera a fost folosita pentru prima data drept rezervor de pastrare a apei. S-a descoperit cum ca si spre sfarsitul primului secol, peștera a fost folosita ca loc de imbaiere si curatire rituala. Aceasta este una dintre cele mai mari de acest gen din intregul Israel.

Legat de autenticitatea acestui loc si legatura lui cu persoana Sfantului Ioan Botezatorul sunt pareri pro si contra printre specialisti. Astfel, sunt si unii care spun ca locul este o foarte veche cisterna de apa, datand inca din Epoca Fierului, care mai tarziu a fost locuita de sihastri. Pana la legatura acestui lui cu persoana sfantului mai e cale lunga, zic acestia. Altii spun inca si mai direct cum ca orice loc legat de vreo persoana biblica este o sursa inestimabila de venit.

